

Шевченко В.В.

*здобувач I курсу магістратури
судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЩОДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ СЛУЖБИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Вплив євроінтеграційних процесів на становлення та розвиток Української держави зумовило прийняття низки реформ з питань оптимізації та удосконалення системи органів публічного управління. Серед таких реформ варто відзначити створення патрульної служби Національної поліції України [6]. Головною метою діяльності патрульної служби національної поліції України є охорона та дотримання громадського порядку, але на сучасному етапі існує низка проблем з якою стикаються патрульні, розглянемо їх детальніше. Правова та організаційна система функціонування зазначеного органу викликає інтерес як у пересічних громадян так і серед науковців та практиків.

Зокрема, серед українських науковців котрі висвітлювали питання проблем діяльності патрульної служби національної поліції України є: О. Безсмертний, Ю. Битяк, В. Богоніс [1], С. Гончарук, М. Єропкін, А. Закалюк, М. Мельник, Р. Кіяшко [2], І. Кравченко [5] та інші. Так, на думку І. Кравченко, серед проблем діяльності патрульних є недостатня організація діяльності поліцейських підрозділів. Автор вважає, що передусім діяльність керівників органів і підрозділів Національної поліції всіх рівнів має бути чіткою та злагодженою. Більшість керівників правоохоронних органів є молоді кадри котрі ще не мають достатнього досвіду роботи, або мають тільки теоретичну базу знань [5, с. 68]. Серед вагомих проблем О. Головацький, виокремлює узгодженість стратегії керівництва Міністерства внутрішніх справ та Національної поліції України, щодо питань пов'язаних із внутрішнім управлінням органів та підрозділів.

Взаємодія територіальних органів Національної поліції та патрульних, нажаль, недосконало злагоджена, через

уніфікований підхід до організації діяльності цих служб. Зазначена проблема зумовлена тим, що територіальні відділи поліції фактично переатестацію не пройшли, застосовуючи традиційні методи та прийоми роботи продовжують працювати, тим самим сприймають патрульних як загрозу, що негативно позначається на їх співпраці. За для врегулювання даної проблеми час від часу відбуваються переговори між керівниками патрульної служби. Не менш важливою є проблема із забезпечення умов функціонування патрульної служби та матеріальною базою, достатній час на відпочинок.

Невід'ємною складовою вирішення окресленої проблематики є необхідність вдосконалення нормативно-правової бази щодо діяльності патрульної поліції. Р. Кіяшко вважає, що у законодавстві навіть після здійснення та провадження реформ Національної поліції є розходження та невідповідності. До прикладу, у випадку коли поліцейський виписує штраф за адміністративне правопорушення він керується тільки цією нормою закону, але порівнюючи Кодекс про адміністративні правопорушення з нормами Конституції України можна помітити колізію. Так, в Конституції України у ст. 59 вказано, що кожен громадянин має право на правову допомогу [4]. Але фактично, коли поліцейський виписує адміністративний штраф особа не може в той момент скористатись юридичною допомогою [2, с. 140]. Здебільшого такі ситуації вирішуються в порядку звернення до суду, варто звернути увагу, що такі звернення не є поодинокими. Але за для врегулювання їх потрібно вдосконалити нормативно-правову базу, сформулювати чіткі інструкції для поліцейських при затриманні особи, оформлення адміністративного штрафу та інших випадках.

Плильність кадрів є ще однією з проблем на якій варто зацентрувати увагу. Варто констатувати, що від початку проведення реформи більшість молоді прагнули стати патрульними, адже висока заробітна платня, матеріальне забезпечення, патріотичні почуття, свідомою допомогою захистити громадян, мотивувала більшість обрати саме дану професію. Але пройшло не так багато часу як нова патрульна поліція не виправдала сподівання молодих людей. Відбувається відтік

кадрів через незадовільну заробітну платню, невідповідність вимог, постанов, корумпованість, збереження старих корумпованих схем, та інших факторів.

Але, навіть перераховані вище проблеми можливо подолати, потрібно лише сформувати, переатестувати керівництво, відсторонити осіб, що не відповідають займаній посаді, удосконалити правову базу щодо покарання за корупційні схеми, можливо навіть використати практику зарубіжних країн де не так гуманно та демократично долають корупцію, наприклад Китай. В країні не дивлячись на стан, статус, посаду, кількість коштів, закон діє для всіх, і до теперішнього часу в країні зберігається смертна кара [7, с. 130].

Вагомою є проблема, що проявляється у недостатньому об'ємі професійних знань. В. Богоніс, вказує, що на практиці непрофесійна реалізація патрульними своїх повноважень, порушення положень щодо вчинення дисциплінарних проступків відбувається вкрай часто. У більшості випадків таку молодь звільняють чи вона звільняється за власним бажанням. Тому можна стверджувати, що кошти витрачені на відбір, підготовку таких поліцейських використанні не раціонально [1, с. 142].

За для подолання даної проблеми потрібно укласти угоди з майбутніми патрульними. В якості прикладу можна запозичити досвід Міністерства внутрішніх справ України. Даний інститут укладає з курсантами угоду, після чого останні повинні відпрацювати мінімум три роки в системі МВС, інакше потрібно буде відшкодувати вартість навчання у повному обсязі.

Таким чином, перераховуючи проблеми діяльності патрульної служби Національної поліції України, можна сформулювати три групи проблем. До першої можна віднести недосконалу нормативно-правову базу. Для подолання та усунення колізій у правовій системі необхідним є запозичення досвіду інших країни, встановлення та дотримання чіткої системи покарань. До другої групи проблем можна віднести відтік кадрів та професійну недосвідченість патрульних. Подолати дані негаразди можна через високу мотивацію молоді, а саме вагому заробітну платню, пільги, соціальне страхування патрульних, також потрібно використовувати нові методики та

прийоми у роботі, це можна здійснити залучивши досвід інших країн. До третьої групи проблем варто віднести низьку правову культуру громадян, адже через незнання законів, більшість українців вважають, що вони його не порушують, тим самим вчиняючи злочин та провокуючи патрульних на професійний ризик. Подолати проблему можна проводивши роз'яснювальну роботу серед молоді, дорослих, літніх людей, через засоби масової інформації, мережу інтернет та інші ресурси, пояснюючи норми закону та види покарань за вчинення того чи іншого діяння.

Список використаних джерел:

1. Богоніс В.Р. Актуальні проблеми організації діяльності патрульної служби Національної поліції України. *Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 17 березня 2016 р.). Дніпропетровськ. 2016. С. 142–144.
2. Кіяшко Р., Кравченко І. Актуальні проблеми діяльності патрульної служби Національної поліції України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія Право. Вип. 39. Т. 1. 2016. С. 139–142.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 05.02.2021).
4. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. с. 141.
5. Кравченко І. Правові засади реалізації кадрової політики Національної поліції України. *Адміністративне право і процес*. 2018. С. 68-72.
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 58-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. 379 с.
7. Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2017 р.) / упор. О.В. Авраменко, С.С. Гнатюк, І.В. Красницький. Львів. 316 с.